

ÅRSBERETNING OG REGNSKAP 2024

Geno SA Geno konsern

Hilsen fra administrerende direktør Kristin Malonæs

Melkeprodukter har styrket sin posisjon i kostholdet og markedet

I Geno kan vi se tilbake på et svært godt år i det norske markedet. Meieriene har lyktes med å markedsføre melkens kvaliteter som nærings- og proteinkilde og melkeprodukter står på kostholdsanbefalingene til myndighetene. Den svært positive markedssituasjonen medførte at Norsk Melkeråvare i fjor sommer ga frislipp på melkekvotene og ba produsentene om å produsere så mye melk som mulig. Den positive markedssituasjonen forventes å fortsette i 2025 hvor forholdstallet er satt til 1,2. Produsentene responderer på markedsbehovet og inseminerer for å kunne levere mer melk. Bondelaget presenterte tidligere i 2024 en omdømmeundersøkelse av norsk matproduksjon. Den viser svært gode resultater hva gjelder kvalitet, trygghet og tillitt, resultater som andre bransjer bare kan drømme om. Vi i Geno er stolt nøkkelspiller i verdikjeden for mat!

Omstilling i de globale markedene

I det globale markedet har 2024 vært mer krevende. Vi står midt i en omstilling for å skape større langsiktig vekst i de globale markedene. I 2023 tok Geno en strategisk beslutning om å etablere egne datterselskaper i nøkkelmarkeder som USA og Polen. Bakgrunnen for dette var at vi over flere år har sett at våre distributører ikke klarer å utløse tilstrekkelig vekst. Vår største partner ABS har hatt en nedgang i viktige markeder som Storbritannia og Italia. Polen er et marked med god og stabil melkeproduksjon og USA er verdens tredje største melkeproduserende land med stabil etterspørsel og store produsenter.

2024 har vært et oppstartsår for begge våre datterselskaper som innebærer oppsett av selskap, rekruttering av team og igangsetting av markedsarbeid. Vi har fått et flott og dedikert team på plass i Polen og USA som har kommet godt i gang. Polen leverte salg over budsjett og USA har kommet opp i god fart. Det tar tid å utvikle markedene opp i tilstrekkelig volum til at vi tjener penger, men vi er på rett vei.

I juni sluttet Kate Stai som leder for Geno Global, og Tor-Arne Sletmoen tok over som daglig leder fra juni til desember. Han ledet omstillingen av selskapet samtidig som han ledet Geno sitt datterselskap SpermVital AS. Betydelige tiltak ble iverksatt for å tilpasse organisasjon og kompetanse til de salgsvolumene som vi forventer fremover. Ton Van De Goor, som kom fra rollen som Global Key Account Director hos Topigs Norsvin, startet som ny leder for globalt salg den 1. januar 2025.

Sterk salgsorientering i det norske markedet

I det norske markedet har Geno tatt mange viktige grep for å møte kundenes behov enda sterkere. Geno på tunet er Genos nye hjemleveringstjeneste for sæd og nitrogen. Tjenesten forenkler hverdagen til de med egen beholder og er først gjort tilgjengelig i enkelte områder i Trøndelag og i Rogaland. Dedikerte selgere fra Geno jobber med salg og kundeoppfølging, samt oppfølging av inseminerende personell. Kunder som tidligere har gått over til konkurrentene har begynt å kjøpe av oss igjen. Vi har i 2024 også hatt rekordstort salg av SenseHub anlegg og gjennomført en betydelig kursportefølje. Behovet for mer melk og dedikert salgsarbeid har gitt svært gode resultater i 2024.

Avlsfremgang i verdensklasse

Avlsfremgangen til NRF, som nå er på 5,5 poeng pr år, høster stor applaus i markedet og vekker oppmerksomhet hos våre partnere både i Norge og globalt. NRF høster stor oppmerksomhet hos produsenter i Sverige og Danmark, vi kjører derfor en liten pilot med Viking Genetics hvor ett av målene er at NRF skal få vist seg frem bedre mot Viking Rød på Viking sin skala.

Vi synes i markedet og Genopodden høster applaus

Markedsføringen av Geno og Norsk Rødt Fe, som vi har løftet de siste årene, har hatt som målsetting å vise frem den økonomiske verdien av genetikken for produsenten. Vi høster stor oppmerksomhet for vår aktivitet på digitale flater og i sosiale medier. Vi får også mange gode tilbakemeldinger på Genopodden og Buskap som kunnskaps- og inspirasjonskanal. Sammen med TINE Rådgivning har vi også lansert Storfepodden som er en månedlig podcast skreddersydd for norske melke- og storfekjøttprodusenter. Globalt er markedsføringen svært viktig og det legges ned en stor innsats i samspill med våre partnere ute for å promotere NRF og bygge tillitt omkring vårt krysningkonsept.

Det er lagt et viktig grunnlag for Geno sin videre digitaliseringsreise

Med bakgrunn i et grundig kartleggingsarbeid og i tråd med Geno sitt digitale målbilde og strategi, besluttet Geno i 2024 å velge Microsoft Business Central som ERP system. Første fase innebar å sette opp løsningen for økonomi og finans. KnowIT på Hamar ble valgt som leverandør og samarbeidspartner. Vi har styrt mot en veldig stram tidslinje, da vi var avhengig av å rekke overgangen til nytt økonomisystem innen årsskiftet. Det er lagt ned en enorm innsats fra de involverte gjennom høsten og ved inngangen til nytt år for å komme i mål. ERP løsningen skal legge grunnlaget for den videre digitaliseringen av Geno, slik at dette arbeidet vil fortsette med

styrke også inn i 2025. En annen viktig milepæl i 2024 var at Geno fikk tatt hjem en rekke av applikasjonene som har ligget på Tine Medlem sine sider.

Verdensledende produktkvalitet og redusert generasjonsintervall

Det legges ned en betydelig innsats av de ansatte for å hele tiden styrke produktkvalitet og redusere generasjonsintervallet. Vi leverer svært høy produktkvalitet og kan vise til fertilitetsresultater i felt på 72,0% for konvensjonell og 66,3% for REDX™.

Det nye oksefjøsset på Store Ree ble åpnet 19. januar 2024. Gjennom 1 år med drift i det nye fjøsset har Geno tatt nye skritt hva gjelder mer sikker og effektiv drift, samt redusert generasjonsintervall for oksene. Frem til 2022 tok det i snitt 70 dager fra okser var godkjent på sædkvalitet på Øyer til den ble overført til Store Ree, i 2024 tok det 14 dager. Det er en forbedring på 56 dager!

Etter overføring til nytt fjøs får vi godkjente sædstrå etter 16 dager, en forbedring på 4 dager. Våre okser kommer nå mye raskere i produksjon og det bidrar til en raskere avlsframgang. Snittalder for første godkjente seminstrå har gått ned fra 15,2 mnd i 2022 til 13,5 mnd i 2024. Det er en forbedring på nesten 2 måneder.

Alle våre resultater kommer som følge av godt samspill og samarbeid

I mai var alle ansatte i Geno samlet på Hamar for å jobbe med salgskultur, Geno kultur og hvordan vi ønsker å ha det for at vi skal lykkes med å nå målene våre sammen. På samlingen satte vi ord på hvordan vi vil ha det for at vi skal lykkes og trives best mulig. «Vi skal spille hverandre gode, vi skal spørre hva vi kan hjelpe til med og vi skal kommunisere med hverandre», var de tre viktigste tingene som kom frem her. Alt for at Geno skal være et sted å jobbe som gir trivsel, glede, trygghet og stolthet.

Tusen takk!

Jeg vil rette en stor takk til alle våre kunder i Norge og globalt for tillit og godt samspill. En stor takk til vårt inseminerende personell som 365 dager i året sikrer bonden kalv i kua. En stor takk til hele det flotte Geno teamet i Norge, Polen og USA, for fremragende innsats og prestasjoner i 2024. Jeg vil benytte anledningen til å takke de tillitsvalgte, verneombudene og styret for konstruktivt og godt samarbeid gjennom et travelt og spennende år. Jeg gleder meg til en god fortsettelse på dette inn i 2025.

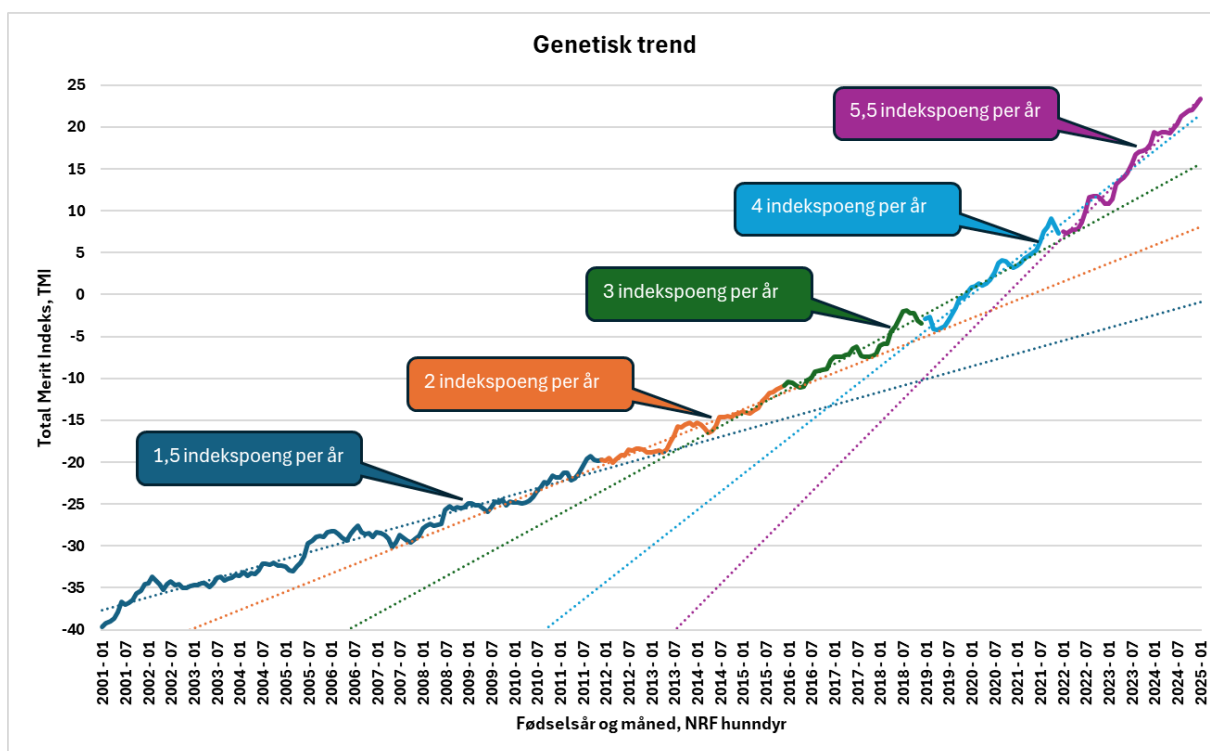
Avlsarbeidet på NRF

Innavlsutvikling

Det gjennomsnittlige innavlsnivået til kalvene født i 2024 er likt som for kalvene født i 2023. Ser vi på utviklingen siden 2010, har den gjennomsnittlige årlige økningen vært på 0,03 prosent. Justert for generasjonslengde i samme periode, tilsvarer dette en økning på 0,12 prosent pr. generasjon. Dette ligger godt innenfor de internasjonale anbefalingene, som sier at økningen ikke bør overstige 0,5-1,0 prosent pr. generasjon.

Genetisk utvikling

Avlsframgangen målt i samla avlsverdi (TMI) per år er fortsatt stor, men har falt marginalt tilbake fra 5,8 til 5,5 i perioden etter januar 2022, se figur nedenfor.

Det har vært størst framgang på melk, jureksteriør og holdbarhet, enda holdbarhet ikke vektlegges i avlsmålet. Årsaken ligger i at vi har sterk framgang for de underliggende årsakene til utrangering. Videre følger fruktbarhet, jurhelse, lynne og bein. Kjøtt har hatt en moderat tilbakegang siden 2010, men har vært stabil de siste fire årene.

Genfrekvensen for kollethet blant genotypa kviger har økt fra 22,5% for fødselsåret 2023 til 26,9% i 2024. Tallene for 2023 har endra seg litt fra 2023 på grunn av nye genotyper. Vi har aldri hatt høyere nivå på kollagenetikken.

Vi har utvidet overvåkingen av enkelt-gen som er dødelige eller gir defekter med 4 nye gen; Iktyose, AH2 – embryodød og omløp, AMC – curly calf syndrome (dødelig) og BTA23 – dødfødsler. Disse uønskede genene er vektlagt negativt i samleindeksen, TMI, og vi har en fin nedgang i alle disse enkeltgenene.

Vi har kartlagt fire enkeltgener som påvirker andrologi og hanndyrfruktbarhet; ARMC3, CCDC189, WDR19 og SPATA16. Med unntak av WDR19 er genfrekvensene moderate, rundt 2%. WDR19 har 5-6% genfrekvens i populasjonene. Det betyr at risikoen for homozygote bærere er ganske lav. Vi ser nå at vi historisk har hatt tilfeller av noen få homozygote okser og det er interessant at disse har blitt slakta på grunn av dårlig andrologi. Vi sikrer nå at homozygote okser ikke blir selektert til Øyer. Selv om hvert gen ikke har så høy frekvens, summerer frekvensene seg slik at ca 10% av oksene er bærere. Vi forsøker å redusere frekvensen gjennom seleksjonen av unge okser og embryokviger, men ser at reduksjonene vil bli mer effektive ved negativ vektlegging av disse genene i samleindeksen, TMI.

For kaseinvariantene har frekvensen av den ønskede Kappa-B varianten, som gir økt osteutbytte, økt fra litt under 10% til ca 15% de siste 15 år. Den uønskede Kappa-E varianten, som gir dårligere produktutbytte i meieriprosessering, ligger på 1%.

Frekvensen av Betakasein-A2 har økt fra mellom 80% og 85% til mellom 85 og 90%. Betakasein A1 har hatt tilsvarende negativ utvikling.

Genotyping

Antall genotypedede dyr har økt fra 33 900 i 2023 til 36 638 i 2024. 22 882 av disse er fra produsentbestilte prøver. Av disse er 915 prøver fra elektroniske GS-merker.

Totalt antall genotypedede dyr som inngår i avlsverdiberegningene var per 23.12.2024 ca. 265 000. Dette begynner å bli et betydelig volum og er en av hovedårsakene til at korrelasjonen mellom avlsverdien til unge okser og avlsverdien til oksene når de blir avkomstgransket for flere egenskaper, har kommet opp i 0,9. En GS-sikkerhet på 90% påregnes som svært høyt.

Embryo

Det var omtrent like mange innlegg i 2024 som i 2023 (2235 i 2023 og 2200 i 2024). Dette er nært oppunder antall embryo produsert i 2024, som var 2227. I gjennomsnitt var det 57 dager fra produksjon til innlegg.

Anslaget lå høyere i 2024 enn i 2023. Her ser vi spesielt mai og september som hadde mindre innlegg enn forventet. I mai var det lite embryo på lager, som kan være noe av årsaken til lavere innlegg da.

Forskning og utvikling

Fôr og metan

Innsamling av individuelle fenotyper på daglig fôropptak, metanutslipp, kroppsvekt og annen sensor-data pågår kontinuerlig i 14 norske AMS besetninger, med måleutstyr installert (fôrkar og ku-vekt fra BioControl og GreenFeed fra C-Lock). Metanmålerne (GreenFeed) som har samlet data fra andre besetninger i perioden 2019-2022/23 er flyttet til besetningene med fôrkar. Flere fôropptaksegenskaper er analysert, arvbarhet og avlsverdier er beregnet for blant annet grovfôropptak, tørrstoffopptak, energiopptak og fôreffektivitet som "genetisk residualt fôropptak". Det er funnet spredning på avlsverdier for kyr med fenotypedata på fôropptak. I tillegg er det beregnet arvbarhet for kroppsvekt, energiopptak og energikorrigert melk (arvbarhet fra 0.12 - 0.50 (tabell under). Modeller der flere av de nevnte egenskapene er analysert samtidig, viser at det er sterke og logiske genetiske sammenhenger mellom kuas kroppsvekt, melkeytelse, metanproduksjon og fôropptak (genetiske korrelasjoner fra 0.30 - 0.81). I tillegg har vi beregnet indeksskorrelasjoner mellom egenskaper i avlsmålet og de nye egenskapene. Resultatene peker på interessante sammenhenger for tørrstoffopptak, melk, kroppsvekt og metan til fruktbarhet og kalvings egenskaper. Resultatene så langt er lovende, de viser at vi samler inn gode data. Egenskapene viser genetisk variasjon og at vi med dette er i gang med å legge grunnlaget for avlsverdier for fôreffektivitet.

Egenskap*	h^{2**}
dDMI	0.12 - 0.18
Melk	0.17
EKM	0.12
BW	0.50
CH4	0.40

*: dDMI = daglig tørrstoffopptak (kg), Melk = daglig melkeytelse (kg), EKM = daglig energikorrigert melk (kg), BW = daglig kroppsvekt (kg), CH4 = daglig metanproduksjon (gram).

** : Arvbarhet

Overgang fra Storfedatabasen til ny Cima-løsning

Mimiro og Geno har hatt regelmessige møter for å diskutere samarbeidsløsninger og dataintegrasjoner. Geno har konkretisert sine behov for data og sine bidrag til Mimiro, og vi har blitt presentert for Mimiro sin prismodell og prinsipper for dataprodukter. Målet er at dette skal føre fram til en endelig samarbeidsavtale som konkretiserer gjensidige leveranser og regulerer økonomiske forhold og ansvarsdeling. Målet er å lande dette arbeidet i løpet av 2025.

Nytt system for utlisting av seminokse- og embryodonoremner

Geno er nå godt i gang med å utvikle et nytt system for utlisting av emner til genotyping. Målet er at det skal genotypes til sammen 6000 kvigekalver og 8000 oksekulver per år, fordelt likt på alle oksene som er brukt i Norge. Det nyutviklede systemet vil i større grad greie å peke på de beste kalvene etter en bestemt okse, ved at det tar hensyn til alle kalver som er ventet født etter oxen 240 dager frem i tid og type sæd (REDX™/konvensjonell) som er brukt. Programmet korrigerer automatisk antallet nye kalver som skal listes ut basert på antall øreprøver vi forventer å få i retur, samt av kalver vi allerede har fått inn øreprøve på. Utlistingskriteriene vil oppdateres automatisk hver natt, slik at all tilgjengelig informasjon brukes til enhver tid. Alle kalver født etter embryoinnlegg og førstefødte av tidligere donorer, listes også ut automatisk.

Testdagsmodell i avlsverdiberegningen for melk

Til avlsverdiberegningen for melkemengde, protein og fett har vi utviklet en testdagsmodell som gjør det mulig å beregne avlsverdier for hver dag i laktasjonen. Disse avlsverdiene skal summeres til en sikrere avlsverdi for laktasjonsavdrått. De skal også inngå i en avlsverdi for laktasjonskurvens form. For eksempel vil det bli mulig å avle for en melkekurve som reduserer risikoen for at kyr er i negativ energibalanse i topplaktasjon.

Nye egenskaper inn i eksteriørvurdering

Geno har avtale med avlsrådgivere i Tine om å utføre eksteriørvurdering på omkring 20.000 dyr per år. Disse har mye erfaring med å vurdere styrker og svakheter på jur, bein og kropp til NRF dyr. Geno opplever å ha en god dialog med avlsrådgiverne, og basert på innspill fra disse er det i løpet av 2024 innført noen endringer i egenskapene som vurderes:

- Speneretning foran og speneretning bak er innført som nye egenskaper. Disse kommer i tillegg til speneplassering som har vært med fra før.

- En ny lynne-egenskap som beskriver hvordan kua opptrer i møte med folk (tillitsfullhet), kommer som tillegg til den eksisterende lynneegenskapen som er en beskrivelse av hvordan kua oppfører seg ved melking.
- Vridde klauver er tatt ut fra eksteriørvurderingen. Dette fordi vi nå har tilgang til svært mye registreringer fra klauvskjæring, som har en høyere kvalitet.

Disse nye egenskapene er foreløpig ikke inkludert i avlsverdiberegningene, men det vil bli gjort ettersom tilstrekkelig med data er samlet.

Status for jurslipp som ny egenskap

Prosjekt for utvikling av indeks for jurslipp startet i 2024, og er planlagt ferdig i 2026. Vi har altfor dårlig sammenheng mellom jurslipp-registrering (utrangering og registrering via eksteriørvurdering) og endring av eksteriørvurderingsegenskaper for jur-egenskapene. Derfor endret vi strategi høsten 2024 til å heller utvikle en holdbarhetsindeks for jur som en første versjon, fram til vi har bedre datakvalitet med flere registreringer for jurslipp. Holdbarhetsindeks for jur skal baseres på endringer i jur-egenskapene mellom eksteriørvurderinger.

Etablering av GS-prøvetaking med elektroniske øremerker og innkjøring av GS-prøver med melkebil

I september etablerte vi to nye ordninger. Den ene er bruk av elektroniske GS-merker, som gjør det mulig å ta ut GS-prøve samtidig som kalven merkes. Den andre er mulighet for å sende GS-prøver med melkebil.

I løpet av høsten ble det bestilt 27 661 elektroniske GS-merker fra MSD Animal Health (OS ID), fra totalt 744 produsenter.

Vi har fått veldig mange gode tilbakemeldinger på begge ordningene. Vi ser også at innsending av prøver går vesentlig raskere enn tidligere. Den yngste kalven som har fått GS-analyseresultat er 15 dager gammel.

Dette er en enklere, raskere og billigere løsning som er en fordel for både bonden, og avlsarbeidet på NRF.

Bærekraft

Bærekraftig drift er en forutsetning for alle forretninger i alle næringer. EU har innført et nytt regelverk CSRD (Corporate sustainable reporting directive), og norsk lovgivning må respondere med en gradvis implementering av kravene for norske foretak.

Geno sin virksomhet er per nå av en slik størrelse at vi ikke inkluderes i CSRD. Likefult vil vi jobbe med målsettinger og konkrete tiltak og rapporteringskrav og regelverk.

Iverksatte tiltak i 2024

Geno har vedtatt en strategi for perioden 2024–2027, hvor grunnmuren i selve strategihuset er våre tre bærekraftsambisjoner:

#1 Geno skal levere verdens mest lønnsomme og bærekraftige storfegenetikk

Geno har i 2024 jobbet videre med å samle data på fôreffektivitet og metanutslipp fra 14 besetninger hvor det er installert fôrkar og metanmålere. Gjennom 2024 er det lagt ned betydelige ressurser i å bygge en datamodell som sikrer datastrøm og sammenstilling av disse fra alle kildene som leverer data inn til dette forskningsprosjektet. Basert på datatilgangen på metan, kan vi nå dokumentere at avlsfremgangen som vi nå har på NRF, bidrar med å kutte metangassutslippene med 16% over en 10 års periode. Arbeidet Geno gjør med å samle data knyttet til fôropptak, legger grunnlaget for avlsverdier for fôreffektivitet som vil komme på plass i 2025.

#2 Geno sin virksomhet skal bidra i tråd med målene om klimanøytralt Norge innen 2050

Geno har i 2024 høstet gevinster av redusert energiforbruk som følge av investeringer i solcelle og bergvarme ved våre produksjonsanlegg. På våre solcelleanlegg er det produsert til sammen 320.500 MWh, og investering i bergvarme til driftsbygningen på Store Ree har medført en innsparing i energiforbruk på 440.000 kWh i 2024.

I skogarealene på Store Ree er det plantet 70.000 gran og furuplanter i 2024.

#3 Å jobbe i Geno skal gi de ansatte trivsel, glede, trygghet og stolthet

Geno jobber med denne ambisjonen på flere områder. Vi har høyt fokus på at de ansatte skal trives, ha arbeidsglede og være stolte av å jobbe i Geno. Dette måles i stor grad gjennom medarbeidermålinger. I desember 2023 startet vi med månedlige «pulsmålinger» med 10 spørsmål per gang, men etter dialog med både verneombud og tillitsvalgte ble dette endret til utsending hver 14. dag fra høsten 2024. Dette gir medarbeiderne mulighet til å gi kontinuerlig tilbakemelding, samtidig som lederne får mulighet til å følge opp på en helt annen og mye tettere måte enn før. Dette stiller også store krav til lederne, som må være veldig “på” og følge opp tilbakemeldinger hyppig.

Når det gjelder trygghet har vi både fokus på å trygge arbeidsplassene i Geno, og jobbe med at medarbeiderne skal ha en trygg og sikker arbeidsplass uten stor risiko for å skade seg. Det er spesielt de av våre medarbeidere som er i direkte kontakt med dyr – røktere og seminteknikere – som har høyest risiko for å skade seg. Vi har fokus på å rapportere og følge opp de avvik som skjer, og iverksette tiltak for å unngå at noen av våre kollegaer skader seg.

I sum skal alle tiltakene bidra til at de ansatte i Geno trives og er engasjerte, gleder seg til å gå på jobb, og føler stolthet over å jobbe i Geno.

Nasjonal virksomhet i eierorganisasjon 2024

Nok et aktivt år i Geno sin eierorganisasjon er over. Det har vært et år fylt av både digitale og fysiske møteplasser, både gjennom markedsuker og andre ting som har skjedd.

Årsmøtet ble avholdt fysisk på Gardermoen, og det var igjen tid for fysiske høstmøter rundt omkring i landet.

Av digitale møteplasser for medlemmene våre har også 2024 inneholdt åpne fagmøter for medlemmene på Teams, samt møter med styreleder etter styremøtene gjennom året. Sistnevnte møte er åpent for alle medlemmer, og deltakelsen er bra. Opptak gjøres av dette møtet, og sendes ut i nyhetsbrev for tillitsvalgte.

Geno sitt nye oksefjøs på Store Ree ble offisielt åpnet fredag 19.januar 2024. Dette ble en flott dag med ca 500 besøkende, med en gradestokk som viste -23 grader. Vi tok i bruk det gamle oksefjøsset på tunet med servering av kaffe og kake, og Nortura stilte med burgere til alle oppmøtte. Ordføreren i Stange stod for åpningen, og alle som ønsket fikk besøke visningsrommet for å oppleve oksevisning med Hans Storlien.

Fredag 21. juni inviterte vi igjen til åpen dag på Store Ree, som en del av sommermelk-kampanjen, sammen med Tine og MSD Animal Health (OSID). En flott sommerdag med ca 150 besøkende. Tine serverte rømmegrøt til de som ville kjøpe det, og Geno spanderte is på alle fremmøtte med en innleid isvogn. Dagen innebar foredrag i hovedbygningen, oksevisning i det nye fjøset og seminmuseet var åpent.

Onsdag 13. november arrangerte vi en produsentlagsdag på Store Ree, hvor produsentlagene var ansvarlige for å sette opp tur for sine medlemmer, og vi stod for faglig innhold, oksevisning og mat. En hyggelig dag med ca 70 besøkende.

Blant de medlemsvalgte årsmøteutsendingene (inkl. styret, møteleder og varamøteleder) til Geno er det 18 kvinner og 21 menn. De ansatte har 3 kvinner og 2 menn som årsmøteutsendinger. I årsmøtet er det dermed 48 prosent kvinner.

I styret er det 2 kvinner og 3 menn av de medlemsvalgte og 1 kvinne og 1 mann av de to ansattvalgte, totalt 43 prosent kvinner og 57 prosent menn.

Ved årsskiftet var det 7510 medlemmer i Geno SA.

Årsmøtet

Årsmøtet ble avholdt på Scandic Oslo Airport. Geno-utvalgsmøter ble avholdt før lunsj, for tre av eierområdene. Nord gjennomførte digitalt på forhånd, for å unngå en ekstra overnatting. Deretter åpnet Geno sitt årsmøte, med styreleders tale. Videre kom tale fra administrerende direktør, før det ble debatt på årsberetning og året som har gått, før det ble en generaldebatt. Generaldebatten var god, med mange på talerlista og gode temaer. I år gikk Oddvar Mikkelsen ut av styret, etter 3 år som styremedlem. Knut Harald Bergum gikk av som årsmøtets møteleder etter totalt 4 år som vara og møteleder. Morten Mortensen gikk ut av valgkomiteen etter 4 år.

Avlsprisene ble delt ut under årsmøtemiddagen. De som mottok priser, var:

- **Avlsstatuetten 2023:** 12297 NR Muri-P med oppdretter Bente og John Oskar Muri, 6240 Ørskog.
- **Geno sin pris for beste embryokvige 2023:** 80599 Fjelldokka-PP med oppdretter HR Samdrift DA, 3550 Gol.
- **Geno sin eksportpris 2023:** 12222 Skoien med oppdretter Line Borgerud Skøien og Ole Hjerpaasen, 1550 Hølen.
- **Nortura sin kjøttpris 2023:** 12322 NR Elgane-P-ET med oppdretter Skretting Ku DA, 4360 Varhaug.

Alle prismottakere var til stede i årsmøtet og mottok prisen.

Digitalt valg

Digitalt valg av årsmøteutsendinger ble for sjette gang gjennomført i november 2024. Valgperioden gikk fra 16. november til 1. desember. Det ble sendt ut totalt fire e-post om valget, samt to SMS til alle medlemmer om valget. Resultatet ble 11% deltakelse, en nedgang på 5% fra fjorårets valg. Noe av nedgangen kan forklares i tekniske problemer ved utsending av e-post gjennom vår leverandør. Dette ble rettet opp imot slutten av valgperioden, men kan dessverre ha ført til lavere deltakelse dette valget. Ellers får vi fortsatt gode tilbakemeldinger på at valget gjennomføres digitalt, men vi vil så klart jobbe for å få bedre valgdeltakelse.

Område	Antall stemmeberettigede	Antall avgitte stemmer	Prosent per område
Nord	686	247	36%
Midt	1968	106	5,4%
Sørvest	2334	218	9,3%
Øst	1995	194	9,7%
Totalt	6983	765	11%

Styret

Styret i Geno SA hadde 12 styremøter i 2024, hvorav to av møtene var ekstraordinære, altså utover oppsatt møteplan. Ni av møtene ble avholdt digitalt på Teams, og tre av møtene ble avholdt fysisk på Hamar og Store Ree. Styret ble fortløpende orientert om den økonomiske utviklingen i Geno SA og Geno konsern gjennom månedlige økonomirapporter, samt jevnlig driftsrapporter som beskriver ulike sider ved driften.

Styret hadde 99 saker til behandling i beretningsåret. Av hovedsaker gjennom året har vært strategi for Geno 2024-2027, nytt ERP-system, videre arbeid med Geno-TYR-saken og situasjonen i internasjonalt salg.

Styret har gjennomført felles styremøte med Tine, for å øke forståelsen av viktigheten for utveksling av data og det viktige avlsarbeidet som gjøres på NRF.

Nye tillitsvalgte

I 2024 var det fire nye årsmøteutsendinger; en fra midt, og de tre andre fra sørvest. Disse ble samlet til en digital opplæringsdag på Teams 22.januar 2024. Et bra møte med gjennomgang av eierorganisasjonen og faglig informasjon.

Administrasjonen avholdt også et seminar for sentralt tillitsvalgte 2.mai 2024, hvor de som velges i årsmøtet fikk en gjennomgang av strategi, økonomi og en plan for hvordan Geno skal nå målene sine for året. Dette for å sikre at alle sentralt tillitsvalgte har et godt utgangspunkt for å ha god oversikt over organisasjonen og jobber mot et felles mål.

Høstmøtene

Høstmøtene 2024 ble i år gjennomført med fysiske møter over hele landet. Totalt ble det avholdt seks møter; Tromsø, Mære, Surnadal, Bergen, Særheim og Store Ree. Årets oppmøteprosent ble 79%, noe vi ser oss fornøye med i en travel hverdag for medlemmene våre.

Vi gjorde en vri på årets møter, hvor vi involverte deltakerne enda mer med gruppearbeid, spesielt for ha fokus på at Geno-kontaktene skal bli bedre kjent med sine faddere, altså årsmøteutsendingene. Dette fikk gode tilbakemeldinger, og vi håper dette bidrar til at det blir enklere å ha god dialog mellom faddere og Geno-kontakter. Møtene startet med litt informasjon fra Geno, som var viktig å dele med våre tillitsvalgte. Første gruppearbeid handlet om avl, med arbeidstittelen «Målet om 50+», altså hvordan det må jobbes for at alle eliteoksene skal ha over 50 i avlsverdi. Her kom flere gode innspill avlsavdelingen tar med seg videre i sitt arbeid, og det skal utarbeides en tiltaksliste. Det andre gruppearbeidet gjaldt aktivitet i medlemsorganisasjonen, og her ble det spurt om hvor Geno skal være til stede, og hvordan de tillitsvalgte kan bidra i dette arbeidet. Det kom også inn gode innspill i denne runden, som bekreftet at mye vi allerede gjorde var bra, samt innspill til andre ting. Spesielt ble det nevnt ønske om et årlig møte for tillitsvalgte for å komme i gang med arbeidet. Vi takker for gode møter og engasjerte tillitsvalgte!

Produsentlagene

Produsentlagene i Tine er også Geno sine lokale ledd, siden vi har felles medlemsorganisasjon. Geno-kontaktene har ansvar for å følge opp Geno sine aktiviteter og saker i lokallaget og gi tilbakemeldinger til Geno. Geno-kontakter følges opp via månedlige nyhetsbrev samt høstmøter og telefonmøter i forkant av års-samlingene. I tillegg har også årsmøteutsendingene en fadderordning for Geno-kontaktene, som en ekstra støtte.

Geno-utvalgene

Det er også i år avholdt mellom tre og fire møter per Geno-utvalg. Utvalgene diskuterte aktuelle saker i organisasjonen, og andre saker som er aktuelle for eget eierområde. Oppfølging av Geno-kontakter er en viktig oppgave for årsmøteutsending, spesielt inn mot høstmøter og års-samlinger. I løpet av 2024 har arbeidet med å bruke Geno-utvalgene i større grad fortsatt.

Buskap

Stofftilgangen til Buskap var også i 2024 svært god. Resultatene fra spørreundersøkelsen som ble gjennomført i desember 2023 befestet bladets solide posisjon. De åtte utgivelsene i 2024 har til sammen vært på 896 sider. Opplaget har i gjennomsnitt vært på 9 800. Annonseinntektene for bladet passerte for første gang 2,5 millioner kroner. For nettutgaven er annonseinntektene fortsatt relativt beskjedne. På kostnadssiden er distribusjon en utfordring. Nedlegging av avisdistribusjon en del steder har ført til at en økende andel av opplaget blir distribuert med Bring, som er vesentlig dyrere enn Helthjem.

Driften av Geno SA 2024

Geno SA er et samvirkeselskap eid av norske storfepønder. Vi er et avlsselskap som driver avl og utvikling av NRF-populasjonen i Norge. Vi distribuerer storfegenetikk i form av semin og embryo til storfeprodusenter både nasjonalt og internasjonalt. Geno sitt hovedkontor ligger i Hamar. Forsyningskjeden har anlegg i Stange og i Øyer, og vi har også kontorer til ansatte i Ås, i Klepp på Jæren og i Trondheim.

Sædsalget i Norge var på 408.565 doser og av dette er 316 701 NRF. I Norge ble det solgt 41 777 doser med SpermVital, som betyr en økning på 12,5% sammenlignet med fjoråret. Salget av SpermVital utgjør nå 14% av det totale salget. Salget av kjøttfesæd har økt til 59.275 doser, som er en økning på 6,8% i forhold til fjoråret. Det er salget av rasene Blonde d`Aquitaine og Limousin som har hatt den største prosentvise økningen. Blonde-sæd er kun solgt som kjønnsseparerte hanceller. 80% av salget på kjøttfe går nå inn på melkebruket. Det er solgt 41 381 doser med kjønnsseparert sæd, som er en økning på 36,9%. Av dette er 24 970 REDX™ (kjønnsseparert NRF), som tilsvarer en økning på 35,6% i forhold til fjoråret.

Salg:	2024	2023	2022	2021	2020
Antall doser NRF	316.701	315 035	329 366	353 910	375 006
Antall doser SpermVital	41 777	37 122	37 195	42 322	45 350
Antall doser kjøttfesæd	59 275	55 495	49 327	43 821	44 400
Antall doser kjønnsseparert	41 381	30 228	22 126	18 800	18 500
Antall doser REDX™	24 970	18 418	11 631	8 800	7 500
Salg:	2024	2023	2022	2021	2020
Totalt antall solgte doser per år	408 565	401 077	403 897	431 874	441 400

Semintilslutningen var ganske stabil dette året, og endte ved årets slutt på 85,5 prosent. Trenden fortsetter noe, med at besetninger som benytter kjønnsseparert hunddyrsæd, slipper til gårdsokse av kjøttfe sammen med de resterende dyra. Geno som forhandler SenseHub sammen med MSD Animal Health, har hatt et rekordsalg på 291 anlegg dette året. Vi har også gått over til en mulighet for abonnementsordning på kjøpet. Dette har bidratt til en kraftig økning utover alle budsjettprognoser.

Det er gjennomført 80 veterinærkontorbesøk. Disse besøkene er veldig godt mottatt ute, og veldig viktig i dialogen med våre inseminerende veterinærer. Det er arrangert to salgskurs for seminteknikere. Det ble også arrangert kurs der tema var veterinæren i moderne storfep praksis – modul 1 som omhandlet fruktbarhet. Vi håper å videreutvikle dette i 2025.

Det er arrangert seks markedsuker i tråd med planen. Vi har arrangert mange av møtene som kjøkkenbordmøter dette året Dette ser ut til å være en møteform mange synes er god, og det er lavterskel å møte hos naboen på fagmøte. Målet er hele tiden å arbeide mest mulig målrettet og treffe flest mulig produsenter. Vi har arrangert tre åpne dager på Store Ree. En i januar som også var offisiell åpning av anlegget. Veldig stort oppmøte, og god stemning på Store Ree i 23 minusgrader. Det ble også arrangert åpen dag 21.juni og 13.november. Siste samling var en avslutning for de første kandidatene som hadde gjennomført fire kurs på Storfeskolen, og fikk tittelen «Cand.KU».

Sædrutene har gått som planlagt hele året. Vi har etablert en ordning for distribusjon inn på gården til noen kunder, kalt «Geno på tunet». Det startet først med 10 pilotkunder i Gausdal og omegn. Trøndelag tok stafettspinnen videre, og der er 45 kunder koblet på tilbudet. Kunder bestiller i Geno sin nettbutikk, og Geno leverer sæd og nitrogen på gårdstunet. Tilbudet har blitt veldig godt mottatt, og det utvides nå til Sør-Vestlandet. Det er kjøpt inn to Volkswagen Crafter-biler til å kjøre denne distribusjonen.

Det er også startet to piloter på distribusjon. En pilot i områder i Troms og Finnmark der beholdere er tatt inn fra veterinærene, etter avtale med disse, og beholdere satt ut på gården til kundene. Der har kundene bestilt sine

behov direkte i nettbutikk. I den andre piloten distribueres sæd til beholdere på bakgrunn av prognoser. Dette prosjektet går i området Kyrksæterøra og Arendal.

Seminorganisering har også dette året bydd på utfordringer, der vi ikke har klart å oppfylle målet om inseminasjonstjeneste til alle 365 dager i året. Det er stort sett uklarerheter i forholdet til kommunene og veterinærvaktordning som er krevende.

Ansatte i Geno SA

Gjennom 2024 var det gjennomsnittlig 232 medarbeidere i Geno konsern, tilsvarende 163,2 årsverk. Tallene er gjennomsnittlig antall ansatte og årsverk på årsbasis, og fordeler seg som vist i tabellen under.

Gjennomsnittlig antall ansatte i Geno SA og Geno konsern i 2024:

	Antall ansatte 2021	Antall årsverk 2021	Antall ansatte 2022	Antall årsverk 2022	Antall ansatte 2023	Antall årsverk 2023	Antall ansatte 2024	Antall årsverk 2024
Administrasjon og forskning	64	56,9	62	56,9	49	45,4	55	46,7
Produksjon, logistikk og distribusjon	55	44,1	59	51,7	55	50,3	45	42,5
Midlertidig ansatte/vikarer	19	5,4	11	2,2	8	3,9	8	2
Seminteknikere over halv stilling	58	45,7	49	39,5	47	38,2	42	35,6
Seminteknikere under halv stilling	41	7,4	43	10,3	49	9,3	49	11,0
Sum ansatte <u>Geno morselskap</u>	237	159,5	224	160,6	208	147,1	199	137,8
Daglige ledere og ansatte i datterselskap *	21	15,1	21	16,6	20	16,6	33	25,4
Sum Geno konsern	258	174,6	245	177,2	228	163,7	232	163,2

- *Datterselskap her er SpermVital AS og Geno Global AS. Disse selskapene har hatt innleid daglig leder henholdsvis i periodene 01.01.-31.12.2024 og 01.07.-31.12.2024*
 - *SpermVital AS: 13 ansatte / 9,95 årsverk*
 - *Geno Global AS: 20 ansatte/ 14,4 årsverk*

Fra september 2024 rekrutterte vi en trainee gjennom Trainee Innlandet, og han har det første året av sin traineeperiode i Geno SA i det faglige hjemmet IT og digitalisering. Traineen skal bl.a. bidra til å løfte Geno ytterligere innen bruk av digitale støtteverktøy som f.eks. Microsoft Business Central og Power BI.

Geno har også et samarbeid med NAV og arbeidsinkluderingsbedriftene MjøsAnker og Bragd Utvikling, der Geno har sagt seg villig til å ta imot personer som av ulike årsaker har falt utenfor arbeidslivet og som trenger

arbeidstrening og -utprøving med tanke på å komme tilbake i arbeid. Vi har imidlertid ikke hatt kandidater derfra i 2024.

Bedriftsdemokrati og arbeidsmiljø

Konsernutvalget består av de tillitsvalgte i Geno, én representant fra datterselskapene, samt representanter fra arbeidsgiver. Utvalget har hatt 7 møter i beretningsåret. Dette var fire ordinære møter, samt tre møter for å drøfte andre konkrete saker.

Av saker behandlet i de ordinære møtene kan blant annet nevnes budsjett, regnskap og strategi, status Geno Global, bruk av deltidsstillinger og midlertidige ansettelser, pulsmålinger, adgangen til å ha dyr på arbeidsplassen, fordeling av kontorplasser på Melkefabrikken, arbeidet med nytt ERP-system, personforsikringer og pensjonsordningen, plan for kompetanseutviklingstiltak 2025, vaksinerings av ansatte, inneklime på Melkefabrikken og arbeidsmiljø, inkludering, sykefravær og skader.

I de tre ekstramøtene ble det drøftet midlertidig kortere daglig hviletid for medarbeidere i seminproduksjon, sammenslåing av TDA og PIB til det nye faglige hjemmet IT og digitalisering, samt evaluering av lokale lønnsforhandlinger.

Roger Taaje har vært leder av **arbeidsmiljøutvalget** (AMU) i 2024. Utvalget har hatt fire møter i beretningsåret, og av saker som har blitt behandlet kan følgende nevnes: årlige HMS-mål, likestillingsredegjørelsen for 2023, pulsmålinger, adgangen til å ha dyr på arbeidsplassen, fordeling av kontorplasser på Melkefabrikken, vaksinerings av ansatte, inneklime på Melkefabrikken, arbeidsmiljø, inkludering, sykefravær og skader, inndelingen av verneområder og valg av verneombud, samarbeidsplan med og bruk av bedriftshelsetjenesten (BHT), vernerunder, årsrapport BHT og årsrapport AMU.

Det ble i 2024 registrert totalt **44 saker knyttet til HMS i Avvik.com** (Genos system for rapportering og oppfølging av avvik på HMS og kvalitet), og disse sakene fordeler seg slik:

- Ulykke: 7
- Nestenulykke: 17
- Farlig forhold: 6
- Ytre miljø: 4
- Forbedringsforslag: 10

Ingen av ulykkene medførte alvorlig personskade. 5 av ulykkene og 9 nestenulykkene var knyttet til håndtering av dyr. Dette er den mest risikofylte oppgaven i Geno, og vi har i første halvår 2024 hatt ekstra fokus på

å gjøre arbeidshverdagen tryggest mulig for seminteknikerne. Vi har blant annet hatt artikkel i Buskap der verneombud og semintekniker Morten Bratengen og en produsent ble intervjuet, og der fokuset var viktigheten av at den enkelte bonde legger godt til rette slik at inseminering kan skje på en trygg og god måte.

Det vil fortsatt være høyt fokus på HMS og sikkerheten for våre medarbeidere framover, og målet er hele tiden å få til forbedringer og unngå at uønskede hendelser oppstår.

Sykefravær

Det totale sykefraværet var i beretningsåret 5,5 % for Geno SA (inkl. Geno Global), som er 0,2 prosentpoeng høyere enn i 2023. Langtidsfraværet over 8 uker var på 3,7 %, fraværet mellom 17 dager og 8 uker 0,7 %, og korttidsfraværet 1,1 %. Det ble i 2024 ikke rapportert noe sykefravær som har vært direkte arbeidsrelatert, men det antas likevel at noe av fraværet kan skyldes arbeidet.

Det har gjennom året vært fokus på og jobbet aktivt med ledernes oppfølging av sykmeldte medarbeidere, for at disse skal komme raskest mulig tilbake i arbeid.

I SpermVital AS var det totale sykefraværet 1,6 %, en reduksjon på 3,8 prosentpoeng fra 2023. Langtidsfraværet over 8 uker var på 0,5 %, fraværet mellom 17 dager og 8 uker 0 %, og korttidsfraværet 1,1 %.

Likestilling og diskriminering

Som et ledd i arbeidet for likestilling og mot diskriminering har vi de siste årene kartlagt ulike områder for å avdekke om det forekommer noen form for diskriminering i Geno. I 2024 er det ikke foretatt slik kartlegging, men vi følger med på resultater fra pulsmålingene der de ansatte har mulighet til å rapportere hvorvidt ansatte med ulikt kjønn eller ulik religion, etnisitet eller seksuell legning behandles likt på arbeidsplassen.

Mulige forskjeller i lønn mellom kjønn ble kartlagt i 2023. Dette viste ingen tegn til forskjellsbehandling, men i samsvar med reglene blir ny kartlegging av dette gjort for 2025. Selv om det i enkelte stillingsgrupper er overvekt av ett kjønn, er vår vurdering at vi samlet har en god kjønnsbalanse blant medarbeiderne i Geno.

I 2024 hadde Geno totalt 20 stillingsutlysninger, en av disse ble kun utlyst internt. I tillegg ble det rekruttert Vice President International Sales gjennom

The Assessment Company som kjørte rekrutteringsprosessen for oss. Vi har rekruttert 19 nye medarbeidere (herav en intern), 11 menn og 7 kvinner.

For ytterligere detaljer om aktivitets- og redegjørelsesplikten vises til den vedlagte likestillingsredegjørelsen.

Retningslinjer for bærekraftig og ansvarlig drift og forretningspraksis (inkl. etiske retningslinjer)

I 2023 utarbeidet vi «Genos retningslinjer for bærekraftig og ansvarlig drift og forretningspraksis». Dette dokumentet samlet beskrivelser av både våre verdier og samfunnsrolle, vår etiske standard, adferd på arbeidsplassen, ansvarlig forretningspraksis og forholdet til menneske- og arbeidstakerrettigheter (jf. Åpenhetsloven [Ansvarlig forretningsdrift - åpenhetsloven | Geno](#)) og overordnede fokusområder og målsettinger for bærekraft.

I tråd med disse reglene rapporterer vi redegjørelse for aktsomhetsvurderinger etter åpenhetsloven pr juni hvert år. Vi viser derfor nå til redegjørelsen fra juni 2024.

I 2025 vil vi fortsette å jobbe med å forankre våre overordnede retningslinjer, og styrke bevisstheten og kunnskapen om etiske problemstillinger gjennom dilemmatrening.

Personvern

Geno har i de senere år, i tråd med lovverket, foretatt en større gjennomgang av personvernområdet, for å sikre at Geno har gode rutiner for å etterleve personvernreglene. Det ble da utarbeidet nye rutiner for behandling av personopplysninger og en ny personvernerklæring for ansatte i Geno. Videre ble det laget veiledere og oversikt over ofte stilte spørsmål for noen fagområder. Behandlingsoversikten som viser alle behandlinger av personopplysninger i Geno ble også gjennomgått og oppdatert. Det er også etablert en egen personverngruppe under ledelse av HR-leder (personvernansvarlig). Geno sin personvernerklæring ligger tilgjengelig på www.geno.no og sendes ut som vedlegg til alle nye arbeidsavtaler.

Miljørapportering og påvirkning på ytre miljø

Utslipp fra produksjonsanleggene, inkludert stoffer som kan innebære miljøskader, er innenfor de kravene myndighetene stiller. Konsernets virksomhet er ikke regulert av konsesjoner eller pålegg. Konsernet er opptatt av hvordan man påvirker ytre miljø og har fokus på dette arbeidet, eksempelvis gjennom de nevnte prosjektene med fôreffektivitet og metan for å hensynte miljø.

Kvalitetssikring og risikostyring

Geno har høyt fokus på kvalitet og kvalitetssikring av prosesser både i produksjon og vårt øvrige arbeid. Selv om vi ikke er sertifisert etter spesielle kvalitets- eller miljøstandarder, benytter vi egnede systemer for å sikre god kvalitet på våre prosesser.

For å sikre at Geno gjør nødvendige kartlegginger og har overordnede retningslinjer for aktuelle områder, er det gjennomført en overordnet risikovurdering for selskapet. Gjennom 2024 har det blitt jobbet videre med å utarbeide rammer og retningslinjer for virksomhetsstyring i Geno, og dette er også behandlet av styret. Arbeidet med videre praktisk implementering av disse retningslinjene fortsetter i 2025.

Tilskudd og ekstern finansiering

I 2024 fikk Geno kr 10,2 millioner i støtte til faglige tiltak gjennom midler fra Omsetningsrådet, som er en økning på kr 0,4 millioner. Av dette er 30% trukket inn per kg kjøtt og 70% per liter melk. Disse midlene benyttes målrettet for å styrke avlsarbeidet. Over jordbruksavtalen ble det i 2024 bevilget kr 30,3 millioner til utjevning av kostnadene med inseminering, for å kunne holde en lik pris på inseminering i hele landet. Dette er en økning på kr 3,9 millioner fra 2023. Utjevningsbehovet er størst i Trøndelag og Vestland. Tilskudd bl.a. fra Norges Forskningsråd, Skattefunn, Innovasjon Norge utgjør kr 5,7 millioner. Til sammen er det ytt tilskudd på kr 46,2 millioner i Geno konsern i 2024.

Datterselskaper og investeringer

Geno Global konsern har et årsresultat på kr 92,2 millioner. Geno Global har til sammen kjøpt varer fra Geno for ca kr 15,7 millioner. I 2024 er Geno sitt direkte eierskap i aksjer, det vil si 50% av aksjene i Cryogenetics solgt, og Geno sitt indirekte eierskap i Cryogenetics gjennom Cryo Invest er også solgt. Disse 2 transaksjonene er hovedårsaken til konsernresultat kr 92,2 millioner. Resultatet i Geno Global AS er kr –12,8 millioner, der kr 6 millioner er engangskostnader. I 2024 er Geno USA etablert som et heleid datterselskap av Geno Global AS. Selskapet er tilført kr 3 millioner og har et resultat på kr –2,5 millioner. Geno Polska er tilført til sammen kr 6 millioner og har et resultat på kr –2,5 millioner. Spermvital AS har et resultat på kr 2,2 millioner i 2024, som er en forbedring på kr 4,7 millioner fra 2023.

Regnskapet

Konsernresultatet for Geno SA viser et årsresultat på kr 92,2 millioner etter skatt. Resultatet for Geno SA viser et årsresultat på kr 76,9 millioner. Geno har i 2024 endret regnskapsprinsipp for investeringen i datterselskap, til å følge egenkapitalmetoden i morselskapets selskapsregnskap. Effekten av prinsippendring er ført direkte mot egenkapitalen med korrigerende sammenligningstall. Årets andel av resultat i datterselskap er ført over resultat. Resultatet fra forrige år betydelig styrket som følge av salget av aksjer i Cryogenetics AS og godt salg i det norske markedet. Effekten av salget av aksjer Cryogenetics AS er kr 79,7 millioner i morselskap og kr 94,7 millioner i konsern. Geno sitt regnskap er gjort opp under forutsetning av fortsatt drift. Årets resultat foreslås tillagt egenkapitalen. Styret bekrefter at årsberetning og regnskap gir en rettvise oversikt over Geno SA og konsernets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat. Selskapets og konsernets egenkapital er for Geno SA morselskap 59,7 % og for Geno SA konsern 57,9 %. Tabellen nedenfor viser årsresultat over år.

Årsresultat millioner kr	2024	2023	2022	2021	2020
Geno mor	76,9	2,7	6,6	-9,1	39,7
Geno konsern	92,2	-3,9	6,3	-9,9	41,9

Framtidig utvikling

I strategiplanen legges det opp til økt salg internasjonalt, sammen med tilpasninger til utvikling i det norske markedet. Med økt salg av kjønnsseparerte doser forventes salget av ordinære doser og reduseres. SpermVital-teknologien forventes å gi økte inntekter i flere markeder framover og internasjonalt salg utgjør nær 85 %. Etterspørselen etter kjønnsseparert sæd øker og Geno har med investeringer i kjønnssepareringsteknologien fra Intelligen lagt til rette for å være leveransedyktige med god kvalitet både nasjonalt og internasjonalt. Tilbakemeldinger fra markedene i USA og England er at det skjer et betydelig skift i etterspørsel etter kjønnsseparert og nye større besetninger etterspør oftest kun REDX™. I budsjettet for 2025 legges det opp til et resultat på kr 4,3 millioner i morselskapet og kr 5,1 millioner i konsernet.

Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter og driftsresultat

Forskjellen mellom kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter og driftsresultat skyldes i hovedsak avskrivninger og endring i kundefordringer.

Finansiell risiko

Selskapet er i liten grad eksponert for finansiell risiko, men Geno Global og SpermVital er utsatt for valutarisiko. Målsettingen er å avdempe den finansielle risikoen i størst mulig grad.

Markedsrisiko

Selskapet er eksponert for endringer i rentenivået, da selskapets gjeld har flytende rente. Videre kan endringer i rentenivået påvirke investeringsmulighetene i framtidige perioder. Det er også usikkerhet forbundet med klimafokus i samfunnet, forbrukertrender og melk og rødt kjøtt sin status.

Kredittrisiko

Risikoen for tap på fordringer er vurdert som lav for det nasjonale markedet, men er større for internasjonale markeder. Det er ikke inngått avtaler om motregning eller andre finansielle instrumenter som reduserer kredittrisikoen for Geno. Avsetningen til tap er på kr 1,8 million i Geno SA per 31.12.24.

Likviditetsrisiko

Geno SA vurderer likviditeten i selskapet som god. Det er en langsiktig driftskreditt i SpareBank1 Østlandet med ramme 50 millioner, langsiktig lån på kr 78,5 millioner. Pr 31.12.24 er det positiv saldo på driftskreditten kr 4,6 millioner. Geno har plassert kr 50,3 millioner på høyrentekonto i forbindelse med salget av aksjer i Cryogenetics AS.

Styre- og ledelsesansvarsforsikring

Det er tegnet styre og ledelsesansvarsforsikring for inntil kr 40 millioner. Dette gjelder erstatningsansvar for skade på tredjemanns person, ting eller formueskade.

Digital satsning – teknologi i kjernen av virksomheten

Digital satsning, som har sitt utspring fra det vedtatte teknologiske målbildet for Geno, har for 2024 begynt å sette et mer synlig preg på Geno sine forretningsprosesser.

Den generelle utviklingshastigheten på teknologi påvirker også Geno. Eksterne krefter og påfølgende frister presser frem nødvendige teknologiskifter. Dette bildet har preget porteføljen av utviklingsoppgaver og konsekvensene er at Geno, for 2024 har tatt større steg i retning av redusert teknisk gjeld. Det er levert implementering av flere applikasjoner og større systemer, parallelt med drift og forvaltning av eksisterende systemportefølje.

En konsekvens av Mimiro sitt inntog med Eana plattformen og at Storfedatabasen legges ned hos Tine, er at større utviklingsoppgaver ble lagt til Geno. IT og digitalisering sine leveranser ble avgjørende i 2024 for å sikre at vi har de nødvendige data for å utføre avlsverdideregninger, også etter at endringene fra eksterne er implementert.

I 2024 deltok Geno på Heidners AgriFoodTech AI Initiative, et seks måneders program med mål om å inspirere og dele kunnskap om kunstig intelligens. Programmet besto av mange gode foredrag og samlinger med fokus på praktisk anvendelse. Gjennom deltakelsen har vi fått tildelt 50 timer med ekspertise fra Sintef. Av disse har Sintef benyttet 10 timer til en kartlegging av mulighetene for KI hos Geno. Basert på rapporten fra denne kartleggingen, skal de resterende 40 timene brukes til å utrede hvordan kunstig intelligens kan optimalisere distribusjonen av doser, med utgangspunkt i Avlsplan og prognoser for det norske markedet. Målet er å sikre at innholdet i beholderne samsvarer med kundenes behov, samt å redusere svinn. Videre arbeid med kunstig intelligens vil i stor grad bygge på kunnskapen vi tilegnet oss gjennom dette programmet, og vi planlegger å utvide fokuset på KI til flere ansatte i 2025.

Teknologiskifter og eksterne frister satte premisser for fremdrift i overgangen til nytt regnskapssystem. Dette fikk innvirkning på seminbasen som var nært forbundet med det gamle regnskapssystemet. Dermed var det nødvendig å skrive om seminbasen. Seminbasen har blitt totalt omskrevet for å optimalisere hvordan innrapportering håndteres fra Dyrehelseportalen og inn videre til våre systemer. Den nye seminrapporteringen danner grunnlag for fakturering i det nye regnskapssystemet Microsoft Business Central.

Genda er Geno sitt interne system for Geno data. Genda er omstrukturert til å bli en portal som kategoriserer data basert på faglige hjem. Dette har økt tilgjengelighet til relevant data for interne ansatte. Genda holder blant annet produksjonsdata, eksportkoordinering, oversikt over sædruter og

stoppesteder, samt gir innsyn i inseminasjoner og drektighetskontroller i felt. I 2024 har vi gitt både eksportkoordinering og ruteplanlegger et løft, samtidig som at semindata ble omstrukturert i sammenheng med ny seminbase og nytt regnskapssystem. Genda har også muliggjort utprøving av nye distribusjonsmodeller, piloter, som har gitt nødvendig digital støtte slik at Geno for fremtiden kan levere «Geno på tunet».

Realiserer strategi og det teknologiske målbildet

Tidlig 2024 vedtok et samlet styre, med ledergruppe, en teknologisk retning for Geno. Vedtaket støttet overgang og investering i Microsoft-plattformen som grunnmur for ERP systemet. I første omgang skulle investeringene som ble gjort sikre at Geno hadde et økonomisystem også etter at tidligere økonomisystem avsluttet sin support ved overgangen til 2025. Investeringene i Microsoft er i tråd med og en etterlevelse av strategi og det teknologiske målbildet. Strategien og målbildet peker blant annet i retning av satsning på fremtidsrettet teknologi, konsolidering av teknologi, datadrevne beslutninger og ressursoptimalisering. Dette vil Geno langt på vei oppnå med Microsoft som grunnmur.

Satsning på ERP og Microsoft

IT og digitalisering har sammen med økonomi lagt ned grundige analyser og vurderinger i forkant av både teknologi- og leverandørvalg. Dette vil bety mye for Geno sin drift i årene som kommer. Geno besluttet å inngå et samarbeid med Microsoft-leverandør KnowIT for å implementere økonomisystemet Microsoft Business Central. Interne ressurser sammen med KnowIT har i siste halvår 2024 jobbet frem teknisk og funksjonelle løsninger som settes i drift fra 2025. Dette er del 1 av ERP implementeringen som består av totalt 3 deler. Del 2 og 3 omhandler logistikk, distribusjon og produksjon. Dette vil bli levert i 2025 og 2026.

Satsningen på Microsoft-plattformen har gitt nye muligheter for å ta i bruk ny teknologi. Et langsiktig arbeid og fokus på opprydding i teknisk gjeld, forbedringer av datakvalitet i kombinasjon med denne plattformen har lagt grunnlaget for at Geno kan ta mer datadrevne beslutninger. CRM tilhører Microsoft-plattformen og støtter selskapets salg og kundeoppfølgingsprosesser.

Informasjonssikkerhet

Informasjonssikkerhet i Geno er en kontinuerlig prosess der vi må styrke sikkerheten i takt med den teknologiske utviklingen og stadig nye angrepsforsøk fra omverden. Det er derfor avgjørende at vi har et bevisst

forhold til IT-sikkerhetstiltak – både når det gjelder fysiske sikkerhetstiltak og kontroll over tilgang, slik at uvedkommende ikke slipper inn.

I 2024 stengte vi Duett for internettilgang til løsningene som kjører på servere der. Dette var et viktig steg for å redusere angrepsflaten mot Genos systemer.

Gjennom 2024 har Geno også opprettholdt bruken av mikrokurs for å sikre kontinuerlig fokus og bevissthet rundt IT-sikkerhet. Etersom trusselbildet stadig utvikler seg og nye angrepsmetoder dukker opp, blir mikrokurset regelmessig oppdatert i takt med de siste utviklingene innen dataangrep. Dette er et viktig verktøy for å beskytte Genos omdømme og sikre våre data.

Forsyningskjeden

Geno sin investering i nytt kalveisolat og nytt oksefjøs i 2023 har ikke bare gitt en mer fleksibel og effektiv dyreflyt. Det har ført til redusert generasjonsintervall, bedre dyrevelferd, bedre HMS for de ansatte, økt biosikkerhet og bedre kvalitet i produksjonen. Et kontinuerlig forbedringsarbeid i alle ledd fra kalv kommer inn, i produksjonen, til produktet sendes ut, har gitt svært positive resultater som vi har kunne nyte godt av i 2024. Vi er også godt fornøyd med at vi kan ta imot grupper i besøksrommet i det nye fjøset.

Produksjonsplanlegging – Supply Chain

Planlegging av seminproduksjonen for både nasjonalt og internasjonalt marked er i høy grad individfokuset. Det krever detaljert planlegging og god kontakt mellom FUI, marked og produksjon. For det norske markedet har produksjonen i 2024 blitt endret noe i forhold til produksjon av SpermVital. Vi produserer nå SpermVital på et utvalg av de samme oksene som vi distribuerer som REDX™. Det har kommet gode tilbakemeldinger på dette. I tillegg ser vi en markant økning i bruken av REDX™, og da spesielt på de beste oksene. Dette har på slutten av året 2024 gitt oss noen utfordringer i å klare og produsere nok av enkeltokser.

Nytt for 2024 er også at vi har prelansert enkeltokser i enkelte områder i Norge. Dette gjør at vi kan få de tidligere ut i markedet, som igjen øker den avlsmessige framgangen. Dette er et skritt i riktig retning mot kontinuerlig utsending av eliteokser.

Produksjon for det internasjonale markedet er fortsatt lav, men det selges fortsatt noe volum fra eldre opparbeidet lager. Vi erfarer nå at nye okser som etterspørres, er de samme og de beste oksene som også brukes i det norske markedet. Dette gir oss utfordringer i forhold til planlegging av lanseringstidspunkt for det internasjonale markedet, da de må vente til oksene skal utgå fra eliteokseutvalget i Norge.

For å sikre at sæden vi produserer tilfredsstillende kravene for eksport må det tas prøver for ulike sykdommer. Norge er og har vært i en særstilling med god dyrehelse og få tilfeller av disse sykdommene. I 2024 fikk vi dessverre erfare at virussykdommen blåtunge kom inn over Norge sammen med sviknott som bærer med seg smitten. Vi har ikke hatt noen smitte i anleggene våre, men er underlagt strenge tiltak i forbindelse med prøvetaking, hvor vi må prøveta alle individer som står i produksjonen kontinuerlig, for å dokumentere de fri fra blåtunge før utsending av sæd og embryo.

Dyreflyt

2024 var det første året med full utnyttelse av tidligere års byggeprosjekter som har ført til en større fleksibilitet i dyreflyten, bedre HMS for ansatte og bedre dyrehelse. Kviger og okser transporteres fra Øyer Testingsstasjon til Store Ree uten forsinkelser og i 2024 ble det gjennomført 16 transporter med okser og 9 med kviger.

61 NRF okser ble overført fra Øyer Testingsstasjon til Store Ree i 2024, de var i snitt 12,5 måneder ved godkjent andrologitest og de fikk sine første godkjente strå ved 13,5 måneders alder. Dette er en ytterligere forbedring i forhold til tidligere år (15,2 mnd i 2022 og 14,0 mnd i 2023). Totalt ble 293 dyr utmeldt fra Geno, 3,1% skyldtes uønskede hendelser (nødslakt/avliving grunnet sykdom).

Produksjon

Produksjonsorganisasjonen for semin var preget av permitteringer, utlån av personale, omstrukturering og nedsatt produksjon ved oppstart 2024

Konvensjonell produksjon har gjennom året jobbet med optimalisering av OptiXcell fortynner. Dette har ført til bedre kvalitet av konvensjonell semin.

Kjønnssepareringslaboratoriet startet året forsiktig med 2-dagers 2-skift (120.000 doser årskapasitet). Takket være økt salg i det norske markedet kunne vi ta tilbake personale fra permittering tidligere enn planlagt og øke produksjonen. Effektivitet og vrakprosent har hatt en god utvikling gjennom året. Produksjon av BeefY (kjønnsseparert Y celler på kjøttfe) for TYR har vært viktig for å holde produksjonen i gang, også i 2024.

I 2024 produserte vi 1828 (1744 fryst) embryo med MOET produksjon (for

Multiple Ovulation and Embryo Transfer). IVP står for in vitro embryo produksjon, og betyr at vi henter ut egg fra eggstokkene og tar egg videre til IVP-lab. for modning, befruktning og utvikling på lab. Hele prosessen tar 8 dager. Totalt produserte vi 524 (483 fryst) embryo med denne metoden i 2024.

Produksjonsvolum 2024

	2021	2022	2023	2024
Konvensjonelle doser	837 370	925 616	898 554	950 374
SpermVital	115 676	89 218	98 132	114 329
REDX™	79 066	303 091	191 947	78 231
BeefY	-	1 761	5 125	18 537
Frysbare embryo	1 761	1 983	2 120	2 227
• MOET	1 737	1 929	1 668	1 744
• OPU/IVP	24	55	452	483

Logistikk

Det er i sum prosessert 14.436 del-ordre igjennom 2024, med et samlet antall på 869.384 doser ut ifra lager Ree.

Store svingninger gjennom året

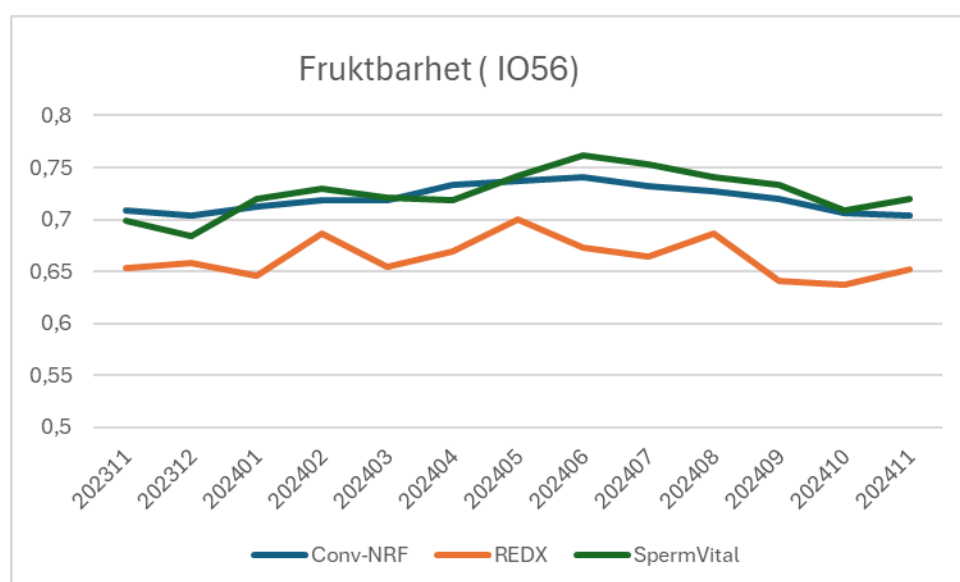

Det er store variasjoner gjennom året mht arbeidsbelastningen for logistikkavdelingen. Vi jobber hele tiden for at denne variasjonen blir mindre.

Fruktbarhetsresultater

Fruktbarhetsresultatene er avhengig av mange faktorer. Vi beregner fruktbarhet etter hvor mange som fortsatt er drektige etter 56 dager (ikke omløp).

Geno har stort fokus på at det som leveres ut fra laboratoriene er av beste kvalitet. Det krever at vi sikrer at dyrene har de beste forhold og laboratoriene sikrer god kvalitet på stråene vi produserer. Fruktbarheten avhenger også at inseminerende personell gjør en god jobb og ikke minst er det viktig at bonden gjør en god jobb for å sikre at kua er i godt hold og har et godt miljø. Vi har også naturlige årstidsvariasjoner, men i snitt lå konvensjonell sæd på 72,0 %, Spermvital 72,5 % og REDX™ 66,3 % for Ikke omløp etter 56 dager fra november 2023 til november 2024.

Figuren viser fruktbarhet for NRF målt i ikke omløp etter 56 dager for konvensjonell, REDX™ og Spermvital.

Status pr 31.12.2024

	Status pr 31.12.24
Lagervolum -Hovedlager	
Konvensjonell	768.224
Spermvital	39.144
Angus mix Spermvital	2.532
REDX™	210.003
Beef Y	4.087
Embryo	0
Antall dyr - Dyreflyt	
Kalveisolat	
• Kviger	27
• Oksekalver	40
Øyer Testingsstasjon	
• Kviger	14
• Ungokser	75
Avlsstasjon	
• NRF okser	53
• NRF kviger	95
• Kjøttfe	9
• Gamle raser	2
Karantene	
• Kjøttfe	5
• Kviger	23

Internasjonal virksomhet

Gode melkepriser i globale markeder i 2024

I de aller fleste internasjonale markedene har melkeprisen vært god i 2024. Kostnadsutviklingen for innsatsfaktorer har vært mer stabil enn situasjonen i 2022 og 2023. Dette har gitt et godt driftsår for de fleste melkeprodusentene i 2024. Unntaket for land i markeder hvor Geno selger er Irland, som opplevde den våteste vinteren noen gang. Dette gjorde det umulig å ha dyrene ute på beite og medførte store ekstra kostnader for den irske melkeprodusenten. Det er generelt gode utsikter for melkeproduksjon i 2025 globalt.

Den store utfordringen globalt er imidlertid tilgang på kvalifisert arbeidskraft. Klima- og bærekrafts utfordringer tynger også bonden og øker deres kostnader. I alle markeder fortsetter trenden med færre enheter og økt produksjon pr gård. I mange markeder går også antall kuer ned. I land som Nederland er dette en klart villet politikk av klima, ressurs og miljøhensyn, i andre land skjer det som følge av lavere etterspørsel etter meieri- og/eller kjøttvarer.

Økt biorisiko påvirker salget

Biorisiko er en økende del av risikobildet i melke- og kjøttproduksjon. Økt mobilitet som følge av handel med dyr, matvarer, ulike former for løsdrift, dyretette områder og varmere/våtere klima gjør at biorisikoen øker og vi ser økende risiko for smitte som sprer seg fra land til land. I 2024 tapte Geno et salg på 52.000 doser til land som Iran, Pakistan og Chile som følge av at Blåtunge ble påvist i Norge. I USA ble salgsaktivitetene utsatt grunnet utbrudd av fugleinfluensa på gårder i Texas. Produsentens lønnsomhet presses, og de vil ikke ta imot besøk på gården. Vi må være forberedt på økt risiko på dette feltet fremover, og at det kan påvirke salget vårt i enkeltmarkeder.

Geno sin største globale partner har gjennomgått store endringer

Geno inngikk i 2016 en global samarbeidsavtale med verdens nest største genetikkselskap på storfe; ABS. Avtalen skulle erstatte Geno sin tidligere strategi med egne datterselskaper ute, og sikre vekst og utvikling i nøkkelmarkeder som USA, UK, Italia, Australia, Tyskland og Frankrike. ABS har ikke innfridd målsettingene i avtalen, og ny avtale ble inngått i 2022 hvor vi fikk mulighet til å erstatte eller supplere ABS med andre partnere eller modeller, når salgsmålene ikke ble nådd. Etableringen av Geno USA er gjort som en direkte følge av dette. ABS selger fortsatt for oss i USA, men har ikke eksklusivitet i markedet lenger.

I 2024 har ABS gjennomgått en verdensomspennende restrukturingsprosess som innebar store organisatoriske endringer, kostnadskutt og nedbemanninger. Endringene medførte at alle Geno sine kontakter i ABS sluttet. Vi ser at endringene har betydd ennå sterkere fokus på ABS sin egen genetikk og at de har nedprioritert partnere ute i markedene. Særlig ser vi fortsatt salgsnedgang gjennom ABS i UK og i Italia. I Italia har Geno nylig inngått en avtale med ABC Genetics som skal selge på vegne av oss i tillegg til ABS. Geno gjør løpende vurderinger i alle våre markeder omkring partnervalg. I 2022 inngikk vi en avtale med Hybrid Genetics i Tyskland. De presterer godt og salget fortsatte å vokse i 2024.

Geno har omstilt og fokusert den globale salgsvirksomheten

Som følge av markedssituasjonen fokuserer Geno på egne datterselskaper i Polen og USA, samt gode partnervalg i de øvrige markedene. Polen har et team på fem selgere og USA har to. Høsten 2024 ble det gjennomført kostnadsreducerende tiltak som gir årseffekter på 5,5 millioner kroner. Nedtaket er i hovedsak tatt gjennom reduksjon i antall ansatte med samlet 5 årsverk, disse fordeler seg med 2 i USA, 1 i Kina og 2 i Norge. I tillegg er regnskapet belastet for engangskostnader på 6 millioner kroner, slik at selskapet er riktig rigget til ny daglig leder som startet 1. januar 2025.

Topp 5 markeder globalt i 2024:

Marked	Antall doser
UK 65%, Frankrike 15%, Italia 20% (ABS Europa)	28 718
USA (Geno USA)	48 623
Polen (Geno Polska)	24 663
New Zealand	29 170
Irland	8 600

Topp 5 eksporterte okser i 2024:

Okse	Totalt salg i NOK
12222 NR Skoien	5 242 553
12297 NR Muri-P	1 266 023
12139 NR Aland-PP	899 162
12349 NR Hallanger	860 427
12244 NR Solheimen-PP	583 851

Spermvital AS

Omsetningsvekst og solide resultater for 2024

Spermvital kan legge bak seg et svært godt år både hva gjelder salg og resultat. Salget økte med 25% sammenlignet med året før. Selskapet leverte en resultatforbedring på 4,8 millioner kroner fra 2023. Veksten kommer som en følge av svært tett samarbeid med selskapet kunder som hovedsakelig er genetikkselskaper i Europa.

Spermvital har mange spennende produktutviklingsløp sammen med eksisterende og nye kunder, og større forskningsløp som går sammen med Sintef og Universitetet i Innlandet. Svært viktig er arbeidet som nå gjøres i samarbeid mellom Geno og Spermvital, hvor målsettingen er å utvikle Spermvital-teknologien til å fungere også på kjønnsseparert semin. Her får vi brukt verdien av at Geno har investert i kjønnssepareringsteknologi som gjør denne utviklingen mulig. Målet til selskapet er å lansere ferdig produkt på dette innen utgangen av 2025. Det er lagt ned en formidabel innsats fra det flotte teamet.

Hamar, 19.februar 2025

Vegard N. Smenes

Styreleder

Anne Margrethe Solheim Stormo

Nestleder

Lars Egil Hognes

Styremedlem

Tommy Skretting

Styremedlem

Gunn Randi Finstad

Styremedlem

Eli Hveem Krogsti

Styremedlem

Idar Dombestein

Styremedlem

Kristin Malonæs

Administrerende direktør

Årsberetning og regnskap 2024 er digitalt signert.

VEDLEGG

VEDLEGG 1: REGNSKAP 2024

VEDLEGG 2: LIKESTILLINGSREDEGJØRELSE 2024

VEDLEGG 3: GENETISKE TRENDER 2024

VEDLEGG 4: OVERSIKT OVER SENTRALT TILLITSVALGTE 2024